

OKO BESEDE 1998 IN PODELITEV VEČERNICE

Podjetje za promocijo kulture FRANC-FRANC, ki ga predstavljata pisatelj Feri Lainšček in profesor Franci Just, je v Murski Soboti v času od 19. do 21. novembra priredilo že 3. tradicionalno Srečanje mladinskih pisateljev Oko besede 1998.

Prvi dan Srečanja je bil letos namenjen radijski igri. Uredništvo igranega programa Radia Slovenije je pripravilo in izvedlo delavnico, na kateri sta Aleš Jan in Igor Likar, ki jo je duhovito poimenoval »Uho besede«, nazorno predstavila zakonitosti, značilnosti in posebnosti radijskega medija. Predvajanje in komentiranje izbranih odlomkov iz radijskih iger za otroke je bilo žlahtno dopolnilo povedanemu.

V soboškem gradu je bila zvečer otvoritev razstave knjig finalistov za nagrado večernica, ki jo je pripravila Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Med pet najboljših literarnih del, ki so izšla v lanskem letu, je strokovna žirija uvrstila naslednja dela:

- **Dekleva, Milan:** *A so kremšnite nevarne*. Ilustr. Zvonko Čoh. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997. (Zavri).
- **Jesih, Milan:** *Štiri igre za otroke. Cesarjeva nova oblačila. Deseti raček. Kronan norec. Zvezda in srce*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997. (Mladi oder).
- **Muck, Desa:** *Lažniva Suzi*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997. (Knjigožer).
- **Rozman, Andrej Roza:** *Skrivnost špurkov*. Ilustr. Zvonko Čoh. Ljubljana: Mladinska Knjiga, 1997. (Pisanice).
- **Vidmar, Janja:** *Moj prijatelj Arnold*: mladinski roman po istoimenski TV nadaljevanki. Ljubljana: DZS, 1997. (Dober dan, roman!).

Večernico je prejela pisateljica **Desa Muck** za knjigo *Lažniva Suzi*.

Večernico, nagrado za najboljše slovensko mladinsko literarno delo, v sodelovanju s Podjetjem za promocijo kulture Franc-Franc iz Murske Sobotice podeljuje Časopisno-založniško podjetje Večer iz Maribora. Nagrada je bila prvič podeljena leta 1997, in sicer pesniku Tonetu Pavčku za pesniško zbirko *Majnice: fultaste pesmi*.

V imenu članov žirije za nagrado večernica, dr. Igorja Saksida (na predlog Podjetja za promocijo kulture Franc-Franc), Milana Vincetiča (na predlog Društva slovenskih pisateljev), Darke Tancer-Kajnih (na predlog revije *Otrok in knjiga*), Tilke Jamnik (na predlog Zveze bibliotekarskih društev Slovenije in Slovenske sekcije IBBY) in Melite Forstnerič-Hajnshek (na predlog ČZP Večer), je predsednik žirije dr. Igor Saksida proglasil letošnjo nagrajenko, odlično in priljubljeno mladinsko pisateljico Deso Muck. Svečana podelitev nagrade je bila drugega dne Srečanja v kinodvorani, ki so jo učenci napolnili do zadnjega kotička. Najprej je lutkovno gledališče Pupila izvedlo gledališko-scenski dogodek »Belerofont in Pegaz«, nato so murskosoboški osnovnošolci brali odlomke iz literarnih del letošnjih nominirancev za večernico. Denarno nagrado in kipec, delo akademskega kiparja Mirka Bratuše, je nagrajenki Desi Muck izročil gospod Milan Predan, predstavnik ČZP Večer, ki je sponzor večernice.

Revija *Otrok in knjiga* je v okviru Srečanja pripravila simpozij z naslovom **Seksizem v mladinski književnosti**, ki je potekal v obliki okrogle mize. Moderator dr. Igor Saksida je podal naslednja izhodiščna vprašanja:

- kaj je seksizem v mladinski književnosti
- katere stereotipne oznake je najpogosteje zaslediti ob podobi deklice/dečka oz. ženske/moškega v mladinski književnosti
- kakšna je vloga družbenozgodovinskih dejstev pri oblikovanju spolno določene literarne osebe oz. tipa literature
- kaj so stereotipi (tudi odsotnost podobe deklice/dečka oz. ženske/moškega ter njena nepomembnost)
- dekliška/fantovska literatura – da ali ne

V razpravo so se vključevali strokovnjaki z različnih področij (literarne teorije, psihologije, sociologije, bibliotekarstva in založništva ter pisatelji). Njihova mnenja o seksizmu so bila na trenutke sicer diametralno nasprotna, kljub pestrosti stališč pa so se nekako strinjali z ugotovitvijo, da je seksizem (po najožji definiciji žaljivo diskriminacijsko obnašanje enega spola do drugega) tudi reprezentacija stereotipov, ki dajejo seksistične poudarke odnosom v družini, pri otroški igri, v risankah, filmih, mladinski literaturi in še kje.

V času Srečanja je bila tudi predstavitel strokovnih knjig dr. Igorja Saksida *Slovenska mladinska dramatika* (Maribor: Obzorja, 1998), *Ime mi je igra: antologija slovenskih mladinskih gledaliških iger* (Maribor: Obzorja, 1998) in *Petdeset zlatnikov* (Avtor interpretacij Igor Sak-

sida, izbor knjig in strokovno sodelovanje Pionirska knjižnica v Ljubljani. Tržič: Učila, 1998). Pogovor z avtorjem je vodila glavna in odgovorna urednica revije *Otrok in knjiga* Darka Tancer-Kajnih.

V mladinskem oddelku Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti so pripravili knjižno razstavo pisateljice Karoline Kolmanič, s katero so opozorili na bogat pisateljčin opus, zbrani intervjuji, objavljeni v raznih revijah, pa so nam približali pisateljico samo.

Zadnji dan srečanja nas je ga. Norma Bale popeljala v Radgonski kot, kjer smo v južnem delu avstrijske Štajerske, v Radgoni in Potrni obiskali pomnike slovenstva, si na naši strani ogledali Gornjo Radgono in njeno šampanjsko klet, se v Črešnjevcih ustavili na domačiji Petra Dajnka in ga spoznali tudi kot čebelarja ter zaključili izlet na Janževem Vrhu.

Udeleženci Srečanja smo prejeli zbornik Srečanja slovenskih mladinskih pisateljev *Oko besede 1997 Ne dregaj v zadrego!*, v katerem je 21 mladinskih avtorjev napisalo domačo nalogo (pesem ali zgodbo) o zadregi. Delovni naslov nove domače naloge je »Mladinski pisatelj/ce o krivici«.

Letošnje srečanje Oko besede bo od 18.–20. novembra. Dobitnika/-co večernice bo žirija razglasila že meseca junija, nagrada pa bo podeljena na srečanju OKO BESEDE v petek, 19. novembra.

Tanja Pogačar